

V politiki že več kot deset let poslušamo očitke o brezplodnem razpravljanju o zlorabah, ki naj bi bile domnevno storjene med izvajanjem orožarskih poslov v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja. Ljudje so se obravnavanja te teme, brez da bi prišli do epiloga, že povsem naveličali. To lahko ugotovimo s prebiranjem spletnih forumov in komentarjev, to lahko zaznamo ob pogovoru z državljanke in državljani.

Vendar, ne glede na vzdušje med volivci, sem prepričan, da odgovoren politik ne more, ne sme spregledati mnogih informacij o zlorabah, ki so bile storjene pri orožarskih poslih. Ne moremo preslišati vseh tistih, ki so bili akterji orožarske afere in so svoje naloge opravljali po službeni dolžnosti v prepričanju, da ravnajo pravilno, da opravljajo naloge v državnem interesu. Kako naj odgovoren politik presliši njihova verodostojna pripovedovanja?!

Tovrstnih izjav tistih, ki so osamosvajali Slovenijo, je namreč vse več. Vse več jih je pripravljenih podpisati razne izjave o dejstvih, ki jih poznajo. Vse več je takšnih, ki so se odločili, da ne bodo več molčali. Da sprenevedanj in manipulacij ne morejo več prenašati. Vse več jih je trdno odločenih, da spregovorijo. Pravijo, da bodo govorili, pa četudi bodo sami deležni blatenja. Pravijo, da želijo, da njihovi vnuki živijo v urejeni in pravni državi.

Dve desetletji obravnavanja orožarske afere sta obrodili nekaj knjig, na tisoče časopisnih člankov in na tisoče zapisov različnih državnih organov. In ko jih prebiramo, lahko ugotavljamo, da se zapisi in pričevanja znova in znova le potrjujejo. Izjave mnogih so se potrdile tudi ob nedavni objavi več tisoč strani dokumentacije, ki je bila zbrana in shranjena v državnem zboru. Nekoč zaupno dokumentacijo je javnosti na vpogled odprla informacijska pooblaščenka. In rezultat? Tisto, kar se je prej šušljalo in namigovalo, zdaj lahko beremo v uradnih dokumentih institucij te države. In postavi se vprašanje: Kako je mogoče, da vsi ti podatki o zlorabah in o kaznivih dejanjih niso pripeljali do epiloga?!

Kako je mogoče, da so v pravni državi listine, ki bi lahko bile dokaz v kazenskih postopkih, ki bi morale biti dokaz v kazenskih postopkih, skrite, povsem nedostopne v različnih arhivih te države?! Zakon o tajnih podatkih pravi, da takšni dokumenti ne morejo biti označeni kot zaupni. Pri nas pa so bili takšni dobro desetletje.

Kot poslanec imam pravico vpogledati tudi v tiste dokumente o trgovini z orožjem, ki so še vedno tajni. O njih ne smem govoriti! Državljanom in državljanom ne smem povedati, kaj vse so ugotovile pristojne inštitucije, policija in obe obveščevalni službi. Ne smem povedati, kaj so pred obema preiskovalnima komisijama povedale različne priče. Ne smem povedati, kdo je očitno lagal in kdo se ni spomnil ničesar. In v kolikšni meri dokumenti, ki so še vedno zaupni, potrjujejo doslej znano, tudi tisto, kar je nedavno postalo javno in je bilo objavljeno v medijih.

Kako naj kot mlad politik, ki verjamem v pravno državo in v demokracijo, kako naj spregledam obseg zlorab, ki so bile zagrešene v orožarskih poslih?! Mar naj molčim, da je – kar se te tematike tiče – Republika Slovenija očitno padla na izpitu pravne države?

In prav zaradi odgovornosti, ki smo jo prevzeli nase, ko smo kandidirali in bili izvoljeni, moramo bobu reči bob. Očitno je na današnji politiki, da odpravi izvirni greh. Da popravi tisto, kar je politika v preteklosti storila mnogim preiskovalcem in državnim inštitucijam, ko jih je pri preiskovanju trgovine z orožjem ovirala in celo onemogočala. Naj bo dovolj o morali in etiki ter o naših dolžnostih, kot jih razumem sam.

Ker smo 23. marca letos na tem odboru že poslušali različna stališča o tem, kaj so orožarski posli bili, bi danes želel pojasniti svoj pogled na obravnavano tematiko in upam, gospod predsednik, da bom tudi sam lahko izkoristil pravico govoriti, kot ste jo prejšnjič dodobra izrabili vi sami.

Žal pa se pri tem moramo vračati v za nas, Slovence, sveto leto 1991, ko si je slovenski narod priboril lastno državo. A v to leto se ne vračamo zaradi osamosvojitvenega dejanja, temveč zaradi ravnanj nekaterih posameznikov, ki so v času nastanka lastne države – v začetku devetdesetih let minulega stoletja – zasedali javne funkcije, in pri tem pooblastila, ki so jim bila zaupana, očitno zlorabili tudi za trgovanje z orožjem.

Uvodoma želim poudariti, da moj nastop ne posega v čas do osamosvojitve Republike Slovenije. Ne mešajmo hrušk in jabolk. Ne mešajmo vélikega dejanja slovenskega naroda s časom, ki je sledil. Tematika, ki jo obravnavamo danes, namreč ni povezana z nakupi orožja, potrebnega za osamosvojitve Slovenije.

Govorimo o orožju, ki je bilo po osamosvojitvi z ozemlja Republike Slovenije odpeljano na ozemlju Republike Hrvaške ter Republike Bosne in Hercegovine. Razsežnost vojne in grozot, ki so se zgodile na ozemlju obeh nekdanjih jugoslovanskih republik, so znane, zato jih danes ni potrebno vnovič obnavljati.

I. NAČIN IZVEDBE TRGOVINE Z OROŽJEM

Trgovino z orožjem lahko razdelimo na:

- orožje, ki so ga slovenski varnostni organi zasegli nekdanji JLA, in je bilo odpeljano na ozemlju Hrvaške ter Bosne in Hercegovine,
- orožje, katerega so v tujini naročili posamezniki, slovenski državljani, ga pripeljali v Republiko Slovenijo, in na Hrvaško ali v Bosno prodali celotno pošiljko ali jo prodajali po delih ter
- orožje, ki je ozemlje Republike Slovenije zgolj prešlo, torej tranziti.

K vsakemu od navedenih načinov izvajanja orožarskih poslov se bom vrnil pozneje.

Najprej pa j potrebno razložiti prirejanje pravne podlage za izvajanje te trgovine.

II. PRIREJANJE PRAVNE PODLAGE ZA TRGOVANJE Z OROŽJEM

Poudariti velja naslednje: Novembra 1991 se sestaneta delegaciji notranjega in obrambnega ministrstva. O sestanku obstoja zapisnik, ki je že bil javno objavljen. Prisotni gospodje najprej ugotovijo, da jim Zakon o nadzoru državne meje in postopki, ki jih ta zakon predpisuje, predstavlja probleme. In kaj storijo? Preprosto se dogovorijo, da za njih zakon ne velja. Sami sebi predpišejo drugačen postopek, za kar pripravijo svoje formularje. Odločijo se in to celo zapišejo: *»45. člen Zakona o nadzoru državne meje se uporablja za orožje za civilno uporabo«*. Za civilno uporabo! Ne pa tudi za njihovo poslovanje. Tako si orožarska koalicija sama sebi predpiše pravila igre. Ko govorimo o pravnih podlagah za trgovanje z orožjem, torej nikakor ne smemo spregledati, da sta si Janez Janša in Igor Bavčar tedaj vzela pristojnost, ki je nista imela, saj sta razveljavila zakon. Je to demokracija? Je to spoštovanje načel pravne države?

Kar se pravne podlage in spoštovanja le-te tiče pa še to: V uradnem zaznamku o pogovoru z Morsovim zalednikom Petrom Zupanom z dne 23. septembra 1994 lahko preberemo podatke o tem, kako je bil Zupan 15. avgusta 1991 premeščen z zaledni sektor Pokrajinskega štaba teritorialne obrambe, *»kjer je na delovnem mestu zamenjal g. Vereša. Šele kasneje je izvedel, da je do zamenjave prišlo, ker je g. Vereš odklonil sodelovanje pri poslih z orožjem. Ob njegovem – torej Zupanovem – prihodu na novo delovno mesto je pri posredovanju orožja drugim republikam nekdanje Jugoslavije vladala velika anarhija, predvsem zaradi vpletanja vodstva VI. uprave v te posle. Da bi zadeve uredil, je dal zalednikom Pokrajinskega štaba teritorialne obrambe, pisni in ustni dokaz, s katerim je prepovedal izdajanje orožja brez ustreznih dokumentov in dovoljenj. Uveden je bil tudi dokument, na katerem je bilo označeno, kdo in komu je orožje dal, odobral pa jih je minister Janez Janša. S samo realizacijo posla pa se je ukvarjala VI. uprava ali pa minister sam. Na VI. upravi se je hranila gotovina, ki je izviral iz trgovine z orožjem.«*

Kaj torej izvemo iz teh besed? Poleg tega, da se je orožje nekdanje JLA prodajalo tudi za gotovino, izvemo še nekaj: Namreč, da se ustrezna dokumentacija vodi šele od 15. avgusta 1991. Slovenjebistriška skladišča na Ložnici in skladišče v Borovnici pa sta bili zavzeti skoraj dva meseca prej. In takoj se ju začne prazniti. In takoj se prične orožje odvažati na Hrvaško.

III. ODPRODAJA OROŽJA NEKDANJE JLA

Med vojno za Slovenijo naši varnostni organi, policija in teritorialna obramba, tako ali drugače zavzamejo skladišča agresorske Jugoslovanske ljudske armade in s tem prevzamejo tudi orožje, strelivo in drugo vojaško opremo, ki je bilo shranjeno v teh skladiščih. To orožje in strelivo se prične nemudoma razvažati po državi v enote. Nekatera skladišča se pričnejo prazniti tudi zaradi nevarnosti, da bi agresorska jugovojska ta skladišča poskušala ponovno zavzeti.

Največji skladišči oziroma objekta, ki sta bila tedaj k sreči prevzeta brez bojev, sta bili skladišči v Borovnici in Slovenski Bistrici. Za ti skladišči je potrebno državljanom pojasniti, da v obeh primerih ne gre za nek manjši objekt, temveč za kompleksa hangarjev, v katerih je bilo shranjenih na tisoče ton orožja, streliva in druge vojaške opreme.

JLA je na slovenskem ozemlju nakopičila resnično enormne količine tega orožja, saj je kot nosilka tedanje doktrine »splošnega ljudskega odpora« prav na ozemlju Republike Slovenije predvidela obrambno črto pred napadom zahodnih držav. Slovenske gore bi namreč prodor sovražnika močno otežile, zato JLA tukaj stacionira mnogoštevilne artilerijske in tankovske enote. Znano je, da je bila takrat, po številu tankov na enem mestu vrhniška vojašnica največja v Evropi.

Bistveno je, da so te enormne količine, ki so bile uskladiščene tam, ostale povsem nedotaknjene. Gre za tisoče ton. Za tisoče ton. In nadzor nad njimi je prevzelo obrambno ministrstvo, zlasti oddelek za logistiko, in vojaška obveščevalna služba.

Danes je znano, da so kmalu po koncu desetdnevne vojne, posamezniki, ki so zasedali pomembne javne funkcije, pričeli z organizacijo prevozov enormnih količin orožja na Hrvaško. Danes vemo tudi, da so bile nekatere pošiljke na Hrvaško odpeljane povsem na črno, za druge je obstajala dokumentacija. Žal pa vemo tudi, da je bila ta dokumentacija pozneje uničevana. Dokumente, ki jih hrani državni zbor, in so bili nedavno predstavljeni javnosti, so namreč pridobljeni tudi od posameznikov, ki so jih shranili, po tem ko so ugotovili, da se dokumentacija uničuje. Tako so ostale ohranjene mnoge izdajnice iz skladišč, kakor tudi depeše Varnostno-informativne službe. Slednje so bile pošiljane mejnim preходом, da so policisti konvoju preprosto dvignili zapornice.

A gremo po vrsti. Kako je sploh potekal ta del trgovine, torej odprodaja orožja nekdanje JLA?

Po danes znanih dejstvih, ki izhajajo tako iz javno dostopnih dokumentov različnih državnih organov kot tudi iz izpovedb udeležencev teh poslov, je odprodajo orožja nekdanje JLA vodil VOMO, Varnostni organ Ministrstva za obrambo, ki jo je vodil Andrej Lovšin.

Kako je poslovanje potekalo, najlažje posplošeno razložimo takole:

Uprava za logistiko MORS je Lovšinovim sporočila, katero orožje je v določenem trenutku na razpolago. Po izpovedbah prič je nato Andrej Lovšin določil cene. Ko so kupci plačali kupnino, so lahko prevzeli na tovornjake naloženo orožje. Da so tovornjaki lahko odpeljali čez mejo, je bilo načeloma potrebno, da je mejni prehod prejel ustrezno depešo. Za t. i. odpiranje meje je bila zadolžena Varnostno-informativna služba. To je tedaj vodil dr. Miha Brejc. Iz depeš, ki so ohranjene, je razvidno, da so policisti na mejnem prehodu prejeli le podatek o številu tovornjakov oz. njihovih registrskih tablicah, občasno tudi imena voznikov. Kaj je naloženo na tovornjaki v teh depešah ni evidentirano. Tako ne policisti ne cariniki na mejnem prehodu niso vedeli, kaj je dejansko naloženo na tovornjaku, kateremu so na podlagi Brejčeve depeše morali dvigniti zapornico. Ni znano, da bi carina kak tak transport kadarkoli pregledala.

Tako sta dejansko za vsebino tovara vedela le prodajalec in kupec. Ta sta bila kot kaže tudi edina, ki sta poznala cene, torej višino plačane kupnine.

In kako se je plačevalo to orožje? Kako so potekala plačila odprodaje orožja nekdanje JLA?

V uradnih dokumentih, ki so nastali na ministrstvu za obrambo, ko ga je vodil Janez Janša, beremo, da je bilo orožje plačano s kompenzacijami. Kupci so orožje plačali pretežno z nafto, nekaj pa tudi z drugo opremo, denimo vozili. Tako uradna različica, po kateri naj bi Slovenija v protivrednosti prejela skupno 28 milijonov nemških mark. Le štiri milijone naj bi plačala Bosna in Hercegovina in le 24 milijonov mark naj bi plačala Hrvaška. In bile naj bi le kompenzacije.

Vendar smo v letih, ki so sledila, izvedeli, da je to debela laž. Orožje ni bilo le zamenjano za nafto, prodajano je bilo tudi za gotovino in za plačila, ki so bila izvršena na račune v Avstriji, Nemčiji in Švici.

In kako je mogoče, da je na tisoče ton orožja, streliva in druge vojaške opreme Janez Janša popisal na zgolj štirih straneh? Toliko strani prilog ima namreč primopredajni zapisnik med Janezom Janšo in Jelkom Kacinom. Pa da ne bi kdo skočil in zakričal, da sem izdal državno skrivnost, le pogledal sem v javno dostopen dokument, objavljen na 521. stran knjige Kaj nam pa morete! 2. Je mogoče takšen obseg poslov pojasniti na štirih straneh?! Zato soglašam z Janezom Janšo – njegov zapisnik se kar naj objavi. In to čim prej. In čim prej naj se objavi tudi vsa druga dokumentacija. Da bodo maske končno padle.

Izjave odgovornih, da ne obrambno ne notranje ministrstvo v tujini nista imeli odprtih bančnih računov, so sicer točne, vendar hkrati tudi manipulacija in izmikanje. Račune, na katerih se je stekala kupnina od odprodanega orožja in streliva so pri tujih bankah na svoja imena odprli posamezni delavci obeh ministrstev.

A da se vrnem slovenjebistriškimi skladiščem: Najdaljša kolona, ki je pri Zavrču zapustila slovensko ozemlje, beremo, naj bi bila štela prek 30 težkih tovornjakov. Iz Kidričevega naj bi orožje odpeljalo kar 1500 polnih tovornjakov.

Samo v skladišče v Ložnici je bilo očitno shranjenih vsaj 60.000 protioklepni min. Praznjenje skladišča je bila prava logistična operacija, ki je trajala cel teden. Sodelovali so praktično vsi štajerski avtoprevozniki.

V prvem delu knjige Kaj nam pa morete! na strani 56 lahko preberemo: *»Denar naj bi nakazovali v Švico, velik del pa ga je šel v t.i. črni fond, s katerim so razpolagali najprej v VOMU in MORIS-u, nato pa zasebniki. Za vso orožje štajerskega pokrajinskega štaba, ki je bilo prodano Hrvatom, ki so tedaj krvavo potrebovali granate, naj bi ti plačali kar 450 milijonov nemških mark.«*

Kako naj torej verjamemo v zgodnico o 28 milijonih nemških mark, ko pa priče govorijo o enormnih gotovinskih zneskih?! Kako naj molčimo, ko lahko na spletni strani orozje.info vidimo izjavo nekdanjega poveljnika TO za vzhodno štajersko Vladimirja Miloševića, ki je novembra 2008 povedal: *»V skladišču je bilo 2000, 2500 raket. Ena raketa se je prodala po 25.000 mark.«* Ni ovinkaril! Milošević je jasno povedal: 2000 raket po 25.000 mark. Če zmnožimo samo ti številki, dobimo znesek 50 milijonov nemških mark in to samo za rakete iz slovenjebistriških skladišč, ki obsegajo skoraj 20 hangarjev, nekaj jih je tako velikih, da se tovornjak v njih lahko celo obrne!

Kompenzacije za nafto so torej očitno le kaplja v morje prejete kupnine. Kaj ima s kompenzacijo za naftne derivati denimo züriški račun podjetja Cranex? So na ta bančni račun vlivali nafto?

In kaj ima z kompenzacijami za nafto opraviti v časniku Večer nedavno objavljen dokument, iz katerega očitno izhaja, da je Franci Cimerman, voznik Andreja Lovšina, ki je očitno opravljal blagajniške posle, prek avstrijske banke transferiral slab milijon nemških mark. Zakaj denarja ni položil v slovenski banki? Zakaj je bilo potrebno poslovati iz Avstrije?

A vrnimo se k načinu izvedbe odprodaje orožja nekdanje JLA. Da je tovornjak lahko odpeljal iz skladišča oz. da so ga lahko naložili, je skladiščnik potreboval podpisan t. i. materialni list ali izdajno-prejemni list, skratka dokument, iz katerega je izhajalo, kaj lahko izda iz skladišča.

Vendar tudi tukaj zaškriplje pri transparentnosti. Če je bilo vse tako čisto, zakaj smo v medijih prebirali, kako da je Andrej Lovšin krožil po Sloveniji in pobiral izvode teh dokumentov, ki so jih hranili posamezni pokrajinski štabi TO? Zakaj je bilo potrebno to dokumentacijo pobrati? Zakaj smo lahko brali, da je bila ta dokumentacija uničevana? Zakaj te papirje državnim organom predajajo priče, ki so jo zaradi lastne zaščite fotokopirale? Zakaj?

Mnogo vprašanj je še vedno odprtih glede gotovinskih transakcij. Koliko je bilo gotovine? Kaj je bilo prodano za gotovino? Kje je ta gotovina knjižena? Kako je bila gotovina porabljena?

To so le ključna vprašanja, na katere odgovorov še vedno ne poznamo. Nekdanji obrambni minister Janez Janša je skoraj celo desetletje odločno zanikal, da so poslovali tudi z gotovino, nato pa novembra 1999 končno izjavil: *»Če me sprašujete, ali smo orožje prodajali za gotovino, je moj odgovor da.«* Zakaj je gotovinsko poslovanje dotlej zanikal?! Njegovi zagovorniki bodo gotovo hiteli s pojasnjevanjem, da je obstajal embargo Organizacije združenih narodov, da so bili orožarski posli tajni, ker se je tako dogovoril državni vrh. A to so bolj jalovi poskusi legitimacije netransparentnega razpolaganja z državnim premoženjem.

Četudi je bila trgovina z orožjem državna skrivnost in je bilo torej tajno tudi gotovinsko poslovanje, to nikakor ne pomeni, da so bili gotovinski posli tako tajni, da ne bi smeli biti niti zabeleženi!

Priče govorijo, da v državnih dokumentih gotovina ni knjižena. To je javno večkrat povedal predsednik druge preiskovalne komisije Rudolf Moge, to je javno večkrat povedal nekdanji obrambni minister Jelko Kacin in mnogi drugi. Gotovina ni knjižena!

To dokazuje tudi dokument, ki je bil objavljen v Kaj nam pa morete! 2 na strani 221. Dokument, ki nosi naslov *»Poročilo o prejetih sredstvih od prodaje orožja v letih 1991-1993«* je pripravilo obrambno ministrstvo in to avgusta leta 2000, torej v času, ko je bil obrambni minister spet Janez Janša.

In kaj najdemo v tem dokumentu? Spet lahko beremo zgodnico o kompenzacijskih poslih v skupni vrednosti 28 milijonov nemških mark. In tokrat Janez Janša vnovič zapiše, da gotovine ni bilo!

Zakaj torej v uradni državni dokument Janša ne zapiše tistega, kar je povedal devet mesecev prej. Novembra 1999 javno prizna, da je posloval za gotovino, avgusta 2000 pa v uradnem dokumentu to zanika!

Zakaj, ko pa je knjižena tudi gotovina, kot zatrjuje?! Tole je bilo seveda retorično vprašanje, saj vemo da že ptiči na strehi leta čivkajo, da gotovina ni knjižena. In veste, eno je, da se obstoj gotovinskih poslov zanika javno in se – ko moraš laž priznati – izgovarjaš na interese državne varnosti in ugleda države, drugo pa je lagati v uradnih dokumentih. Zakaj bi bilo gotovinsko poslovanje tako tajno, da bi ga bilo potrebno prikrivati tudi lastnim inštitucijam.

In kot vidimo ni šlo le za javno zanikanje ...

Na spletni strani resnicaoorozju.si je bo danes objavljena dokumentacija o tem, kako je Janez Janša že leta 1994 razumel pravno državo. Policistom, ki so ga želeli zaslišati, se je skoraj eno leto izmikal. Preprosto mu niso uspeli vročiti vabila na zaslihanje. Enkrat so ga nekaj ur čakali pred njegovo pisarno na sedežu stranke, a gospod Janša ni imel časa, da bi jih sprejel. Potem so mu vabilo poskušali vročiti po pošti – a je gospod Janša ni želel prevzeti. Kot smo lahko izvedeli nedavno, se tega gospoda Janše ta manira drži še danes. Janez Janša pač ne sprejema uradnih pisanj te države. Očitno moramo to sprejeti! Janez Janša je očitno nad slovenskim pravom. Policija ga je tedaj vabila na pogovor do 2. novembra 1994. On pa je prišel na pogovor šele 20. novembra 1995. Več kot eno leto je trajalo, da se je le odzval. Tudi ta dokument je bo objavljen na spletni strani resnicaoorozju.si. Na 17. strani tega dokumenta lahko preberemo, da je Janša pred policisti izjavil, da z gotovino niso poslovali. Povedal je, da je za orožje nekdanje JLA prejel nafto in druga sredstva. Kriminalist ga je takrat vprašal: »*Za gotovino nič?*« In Janša odgovori: »*Nikakršna gotovina.*«

Leta pozneje gospod Janša to gotovinsko poslovanje vseeno prizna. In to javno! Zato ne moremo mimo dejstva, da je 20. novembra 1995 Janez Janša kriminalistu lagal. Laganje pred za preiskavo pristojnim državnemu organu ne more biti v ponos kateremukoli politiku, pa četudi gre za Janeza Janšo.

Gotovina. O gotovini in izredno visokih zneskih le-te govori kar nekaj sodelujočih v orožarski trgovini. Nekdanji agent vojaške obveščevalne službe Brane Praznik je o gotovini avgusta 2004 za Nedeljski dnevnik povedal: *»Skupne vsote ne poznam, nikoli pa ne bom pozabil, kako sva v eni noči s sodelavcem preštela 17 milijonov mark. Vsega denarja pa je bilo ogromno ... V letih 1991 in 1992 sem bil prepričan, da vse, kar počnem, delam za državo. Bil sem prepričan o poštenosti, vendar sem se zmotil. Pri tem delu sem sodeloval kot pripadnik Voma, ki je bil takrat praktično servis za vse. Res je, štel sem denar, vendar sem takrat mislil, da bo šel denar na račun države, vendar o tem, da bi bilo kar koli nakazano na njen račun, vsa ta leta nisem slišal.«*

In zakaj priče pred Mogetovo komisijo govorijo o več sto milijonih mark gotovinskih prihodkov iz odprodaje orožja nekdanje JLA. Ljudje, ki imajo imena in priimke, so to povedali na zaprtih sejah. Želimo, da so ta pričanja javna. In to bomo dosegli.

Čeprav so nekateri pozneje govorili, da se MORS-ovega orožja z gotovino ni plačevalo, češ, da naj bi ga Hrvati na slovenskem obrambnem ministrstvu le shranjevali, so dejstva povsem nasprotna. Da se je plačevalo tudi z gotovino, je septembra 1994 povedal tudi Peter Zupan. V uradnem zaznamku o pogovoru vojaških obveščevalcev z njim namreč piše: *»Da je bilo plačilo izvršeno v gotovini, ve zato, ker je sam videl denar, ki so ga za orožje prinesli branilci Vukovarja.«*

Tudi med nedavno objavljenimi dokumenti najdemo kaj zanimivega. V Registratorju 2 se nahaja dokument, ki je označen s številko 439. Gre za listino, ki jo je pri notarju na Hrvaškem overil eden od kupcev. Notarka Marija Ivančić je februarja 2000 overila prepis dokumenta, ki ji ga je predložil Marinko Kljaković Gašpić. Dokument vsebuje popis kupljene robe. Iz notarske overitve pa izvemo, da je na desni strani dokumenta lastnoročno s kemičnim svinčnikom cene zapisal Andrej Lovšin. In kakšne so te cene? En ročni minomet M 57 je stal 1500 mark, lanser Osa je stal 3000 mark, ena raketa Osa je stala 1000 mark, avtomatska puška 7,62 mm je stala 5000 mark, en naboj zanjo je stal pol marke. Dalje: Za eno raketo Maljutka je moral Kljaković Gašpić plačati 9500 mark, za eno raketo Zolja 2000 mark in za eno raketo Strela 2M kar 25.000 mark. In kar je zanimivo: kupec trdi, da je cene lastnoročno zapisal Andrej Lovšin. Skupno je bila pošiljka vredna kar 2,5 milijona nemških mark.

Pa primerjajmo te cene s cenami, ki jih je v primopredajnem zapisniku navajal Janez Janša, kot jih lahko razberemo iz nedavno objavljenega dokumenta OVS z dne 6. 2. 1997.

Mina za raketomet M 57 naj bi po Janševi navedbi stala 95 mark – iz tega dokumenta pa izhaja, da jo je Lovšin prodajal za 200 mark. Za lanser Osa je v Janševem primopredajnem zapisniku navedena cena 900 mark, Kljaković Gašpiću je Lovšin določil ceno 3000 mark. Ena raketa Osa naj bi po Janševih navedbah stala 190 mark, tukaj vidimo ceno 1000 mark. Raketa Maljutka naj bi po tem, kar je Janša pisal v primopredajni zapisnik, stala 3200 mark, tukaj vidimo ceno 9500 mark. Raketa strela 2M naj bi po Janševih navedbah stala 5000 mark, kupec pravi 25.000 mark. In tako naprej.

To je notarsko overjena izjava hrvaškega kupca. Tudi ta dokument bo objavljen na spletni strani resnicaoorozju.si. In naj se gospoda Janša in Lovšin končno opredelita do teh razlik. Morda pa bomo ugotovili, da je Lovšin lagal Janši. Morda je Lovšin Janši dejansko navajal te nižje cene, prodajal pa po višjih.

Morda. Vendar naj se oba gospoda končno pogovorita in nam pojasnita navedene razlike.

In potem ni čudno, da v dokumentu *»Primerjava podatkov o oddanem orožju, navedenih v poročilu Janeza Janše s podatki v poročilu II. uprave MORS«* z dne 6. 2. 1997 piše, da če preračunajo Janševe količine glede na cene, kot jih navaja Janša, nastane razlika dobrih 10 milijonov mark. Kaj to pomeni? Da so na vojaški obveščevalni službi ugotovili, da navedbe iz Janševega primopredajnega zapisnika ne držijo, in sicer tako glede odprodanih količin kot glede prodajnih cen. Vojaški obveščevalci zapišejo, da se podatki o količini oddanega orožja, s katerimi razpolagajo *»se le ti ne ujemajo trditvijo o plačilu s kompenzacijskimi posli, prav tako pa se s to trditvijo ne bi ujemali podatki o oddanem orožju, navedeni v poročilu Janeza Janše, v kolikor bi upoštevali cene, ki so razvidne iz nekaterih drugih dokumentov.«* Kaj torej to pomeni? Preprosto, vendar katastrofalno: Janšev primopredajni zapisnik je očitno navadna fikcija, da ne rečem laž.

O gotovini je za oddajo 24 ur julija 1998 spregovoril celo Nikolas Oman. Povedal je: *»No, kot zadnje plačilo meni, je minister za obrambo gospod Janša izročil štiri milijone nemških mark v kešu v njegovi pisarni, se pravi v Ministrstvu za obrambo, in to je tudi dokumentirano v zadnjem obračunu z Ministrstvom za obrambo.«* Tudi ta dokument bo zanimivo videti, sploh pa je Oman tedaj povedal, da je skupaj v Slovenijo pripeljal za 60 milijonov dolarjev orožja.

Zanimiv detajl lahko preberemo v uradnem zaznamku vojaške obveščevalne službe o pogovoru s Elom Rijavcem, ki je bil v kritičnem času vodja logistike v II. upravi MORS. Dokument je datiran s 27. septembrom 1994, objavljen pa v knjigi Kaj nam pa morete! 2. Rijavec je govoril o pošiljki, ki jo je naročilo obrambno ministrstvo, ki je dobavitelj ni dostavil, saj je imel z notranjim ministrstvom neporavnane račune. Manjkajoča sredstva je očitno preprosto zaračunal MORS-u. Rijavec pove: *»Tako je na vsoti, ki jo je že plačalo MORS prodajalcu, nastal manko 24 milijonov DEM.«* A to na tem mestu ni bistveno.

Zbode nadaljevanje zapisa o pogovoru z Rijavcem, ki je povedal: *»Minister Janša naj bi sicer imel potrebno gotovino, pa je ni hotel dati.«* Pozor! Eden ključnih ljudi v upravi za logistiko obrambnega ministrstva je že leta 1994 povedal, da naj bi imel minister Janša v nekem trenutku pod palcem kar 24 milijonov mark gotovine!

Dotaknimo se še enega ogromnega skladišča, tistega v Borovnici.

Ta kompleks hangarjev je bil zgrajen za potrebe enote v velikosti armade. Armade! In toliko je bilo v njem shranjenega orožja, streliva in druge vojaške opreme. Tudi vrhniška vojašnica, po številu tankov največja vojašnica v Evropi, bi se oskrbovala iz tega skladišča. Pa to še ni vse. Doktrina t. i. splošnega ljudskega odpora je predvidevala, da se na tem območju v primeru agresije na Jugoslavijo upre celotno ljudstvo, da se formira nekakšna partizanska brigada. V tem skladišču je bilo torej shranjeno orožje tudi za partizansko brigado. In še več: V tem skladišču so bile shranjene tudi strateške rezerve.

Peter Zupan je septembra 1994 povedal, *»da ga je bilo nekaj odpeljanega iz Borovnice, vendar sam ne ve natančno kam. Iz zahvale, ki je bila poslana iz MORH, sklepa, da j šel že takrat del orožja na Hrvaško. Del orožja naj bi šel tudi v Kočevsko Reko, kjer je imel upravo nad njim g. Krkovič, njemu kot nadrejenemu pa nikdar ni bil omogočen vstop v skladišče v Kočevski Reki. V teh skladiščih naj bi se nahajal tudi del orožja narodne zaščite še iz časov izpred vojne.«*

Zakaj torej lahko beremo in poslušamo različne izpovedbe o tem, da naj bi borovniško orožje in strelivo po Balkanu prodajal Anton Krkovič?! Z navedenim gospodom, ki je še vedno zaposlen na obrambnem ministrstvu, bi se gotovo veljalo temeljito pogovoriti.

IV. ODPRODAJA ZA POLICIJO NEPOTREBNEGA OROŽJA

No, tale posel je tekel nekoliko drugače. Kako je rabljeno orožje, ki ga policija ni potrebovala, prodalo notranje ministrstvo, je nekaj povsem drugega. V dokumentaciji imamo navedene količine, imamo vrste in tipe posameznega orožja, imamo cene in imamo popisano prejeto kupnino. Vemo, koliko sredstev so na MNZ prejeli in kako so jih porabili. Zakaj enake dokumentacije ne premore tudi obrambno ministrstvo? Zakaj je odprodaja rabljenega orožja MNZ potekala transparentno, na obrambnem ministrstvu pa obstaja cela zmešnjava? Kdo in zakaj je ustvaril to zmešnjavo?

V. NAKUPI OROŽJA V TUJINI, OPRAVLJENI Z NAMENOM NADALJNJE PREPRODAJE

Ludvik Zvonar, šef logistike na obrambnem ministrstvu, je na zaslišanju v parlamentu zatrdil, da je v Slovenijo prek Luke Koper prispelo pet pošiljk, torej pet uradnih pošiljk. Prva 20. junija 1991, druga 21. septembra 1991, tretje 21. oktobra 1991, četrta 7. decembra 1991 in peta 1. aprila 1992.

Ludvik Zvonar je 25. februarja za TV Slovenija povedal še, da ve, da sta prispeli še dve ladji, za kateri dovoljenje za tranzit ni bilo izdano. Zvonar je povedal: *»Za edini nenadzorovani transport, za katerega sem vedel, sta ti dve ladji, ki sta bili brez dovoljenja za tranzit. Jaz sem ju uradno prijavil in tudi ministrstvo za obrambo ju je uradno prijavilo policiji.«*

Tudi ta dva transporta je potrebno razčistiti, zato želimo odprtje celotne dokumentacije. Želimo videti, kaj je glede teh dveh prijav tedaj storila Bavčarjeva policija in kaj je storila Varnostno-informativna služba, katero je tedaj vodil dr. Miha Brejc. Kot pravi, je VIS podrobno spremljal orožarske posle, tako da bomo v dokumentih SOVE gotovo lahko prebrali podrobnosti glede teh dveh ladij.

Vendar se lahko utemeljeno sprašujemo, ali je v Kopru pristala še kakšna ladja brez ustreznih dovoljenj?

Javno so že bili objavljeni različni sezname ladij, ki so pristale v Kopru, zato ne kaže slepo verjeti zatrjevanjem, da je tudi ta del orožarskih poslov že bil ustrezno pojasnjen. Kaj je prispelo s temi več kot desetimi ladjami? Kakšno orožje so prevažale? Kdo je bil lastnik? Kakšna je bila vloga slovenskih organov pri tranzitu čez slovensko ozemlje? So bile resnično plačani le stroški, ki so nastali v Sloveniji?

Vendar, pustimo za enkrat ob strani, kar v prihodnje še velja doreči. Vrnimo se k tako imenovanim petim uradnim pošiljkam, ko poleg orožja, namenjenega Sloveniji vselej prispe še orožje za nadaljnjo prodajo. S prvo pošiljko naj bi prispelo kar 76 zabojnikov orožja. Kot je izjavil Peter Zupan, je bilo Sloveniji namenjeno orožje takoj razporejeno po enotah, nekaj ga je prevzelo podjetje Orbis in ga najverjetneje prodalo na Hrvaško, nekaj pa ga je bilo Hrvaški posredovano neposredno prek Josipa Vukine.

Skupna vrednost navedenih petih pošiljk, s katerimi naj bi prispelo orožje za Slovenijo, presega vrednost 30 milijonov dolarjev. Prispelo je denimo 400 raket Igla s 52 lanserji, 500 raket Fagot s 50 lanserji, 200 raket Metis z dvajsetimi lanserji ter enormna količina pehotnega orožja in streliva. Če boste vprašali tiste, ki se spoznajo na vojaško opremo, bodo vedeli povedati, da ni mogoče, da bi to orožje ostalo v Sloveniji. Zato se lahko sprašujemo, ali so bili viški prodani na jug?!

To potrjujejo tudi izjave Ludvika Zvonarja, ki je povedal: *»Poleg zabojnikov s tem orožjem je vedno prispelo še nekaj zabojnikov za kupce iz Hrvaške in BiH. Tudi ti so bili odpeljani iz Kopra, in sicer na podlagi ustreznih dokumentov za tranzit. Dokumente je podpisal Janez Janša, ki je bil tud navzoč pri vseh prevzemih orožja.«* Naj dodam, da so se prevzemi teh pošiljk odvijali ali v Kočevski Reki ali šentviški vojašnici. Glede tega je glavni logist obrambnega ministrstva Elo Rijavec povedal: *»Kontejnerji so se odprli, izločilo se je orožje in opremo, ki je bila namenjena za potrebe slovenske vojske ter se poklicalo ministra Janeza Janšo, ki je osebno pregledal vsako tako prispelo pošiljko.*

Običajno je vsaka ladja ob naročeni količini orožja za potrebe slovenske vojske, ki je tvorila približno 10 %, pripeljala še 90 % za slovensko vojsko nezanimivega orožja in opreme, ki so jo imenovali balast in so jo pozneje prodali kupcem v južni državi.«

Zgolj medklic: več deset tisoč ton orožja in opreme nekdanje JLA naj bi bilo na jug prodano za borih 28 milijonov mark. Že teh pet pošiljk vrednostno očitno presega ta znesek, pa tukaj niti najmanj ni šlo za primerljive količine!

Pa še to: Zvonar je septembra 1994 razložil tudi način obračuna druge pošiljke, ko so 8,8 milijona dolarjev plačali na različne načine prek tujine, pri končnem obračunu pa je, tako Zvonar, nastala razlika v škodo MORS, *»je le-to pokrtil z gotovino v višini 3 – 4 milijona mark, katero mu je izročil minister Janez Janša«*. Tukaj lahko dodam moj komentar: Kamorkoli se pri prebiranju dokumentov obrnemo, vidimo neko gotovino, ki pa zanimivo po pripovedovanju Janeza Janše do konca leta 1999 ni obstajala. Zdaj pa očitno obstaja, med tem ko v uradnih državnih dokumentih zabeleške o gotovinskih transakcijah še vedno in kar in kar zaman iščemo.

In kdo je trgovino vodil? Rijavec pove, da je zadeva potekala v organizaciji vojaške obveščevalne službe, torej Andreja Lovšina, še več: *»Količino orožja in opreme, ki so jo imenovali balast je osebno odrejal v nadaljnjo prodajo minister Janez Janša. Vse operativno delo v zvezi s tranzitom, zavarovanjem prevoza in pobiranjem denarja pa je, kot ve, opravljala VI. uprava MORS. Kam je šel na ta način pridobljeni denar, Rijavec ne ve.«*

Zanimivo, mar ne?! Eden ključnih ljudi obrambnega ministrstva ne ve, kako so porabili denar, ne ve, kam je šel. In po dvajsetih letih želimo pojasnila. Ludvik Zvonar je za TVS povedal še: *»Ugotavljam, da je eno, kar sem videl, da je pa povsem nekaj drugega, kar se je vse dogajalo v ozadju, ob meni, nad menoj in vzporedno z mano.«* Gotovo se vsi navzoči strinjamo, da je čas, da izvemo vso resnico.

Ko bodo javni vsi podatki, bomo lažje razumeli tudi marsikateri dogodek zadnjih dveh desetletij. Uradni zaznamek o pogovoru delavcev vojaške obveščevalne službe z Ludvikom Zvonarjem govori tudi o zaščitnih maskah. In kaj lahko preberemo: »*Dejanski dobavitelj mask, ki jih je bilo 200 do 250 tisoč pa je bil Walter Wolf.*« Je mar res tako zgrešeno prepričanje tistih, ki trdijo, da slovenska orožarska koalicija, razkropljena po mnogih strankah, že dve desetletji šteje povsem ista imena?!

Kaj ima s preglednostjo, ki jo mnogi tako opevajo in povečujejo, ko zagotavljajo, da je bilo pregledno in zakonito to poslovanje te orožarske koalicije, na primer zadeva Stalleker?! Nemško podjetje je v Slovenijo dostavilo veliko količino orožja in streliva. Posel je bil vreden 7,8 milijona mark. Plačilo je bilo izvedeno prek podjetja Iskra Commerce in Ljubljanske banke. Plačati so pozabili le malenkost, dobrih 41 tisoč nemških mark. Predstavniki podjetja intervenirajo in želijo plačilo. Na MORS pišejo leta 1993, ko je obrambni minister še Janez Janša. MORS dolga ne poravna. Tedaj dolg z zamudnimi obrestmi znaša že skoraj 88 tisoč mark. Po zamenjavi na čelu ministrstva, marca 1995, v času ministrovanja Jelka Kacina, se podjetje Stalleker vnovič oglasi. Na obrambnem ministrstvu prejmejo obvestilo, da obresti znašajo že 807 tisoč nemških mark. Torej desetino nabavne vrednosti.

Zgodbo omenjam zgolj zato, ker je iz različne dokumentacije obrambnega ministrstva razvidno, da o poslu dokumentacije na MORS-u preprosto nimajo. Kako to? Vidite, tudi to je razlog, da ne moremo verjeti zagotovolom, da dokumentacija ni bila uničevana. Tudi nemški poslovni partnerji naše orožarske koalicije se kar čudijo, ko na sestankih v poznejših letih delavcem MORS razlagajo, kako da so jim poslali že prav vse. Vendar: na obrambnem ministrstvu ne najdejo dokumentacije tudi o tem poslu.

VI. OMOGOČANJE TRANZITOV

Kot sem že omenil je Predsedstvo Republike Slovenije obrambnemu in notranjemu ministrstvu naložilo, da Hrvaški pomagata z orožjem, tako da pomoč ne bi ogrozila obrambne sposobnosti Slovenije, glede BiH pa je padla odločitev, da Slovenija Bosni nekatera vojaška sredstva proda, druga pa odstopi brezplačno. Hkrati pa naj bi obema državam nudili pomoč tudi z omogočanjem tranzitov prek slovenskega ozemlja, in sicer za tisto orožje, strelivo in drugo vojaško opremo, ki bi jo v tujini kupili obe nekdanji jugoslovanski republiki.

Kolikor je doslej znano – in komaj čakam, da vidim dokumente o tem, ali je predsedstvo odobrilo še kaj drugega – notranje in obrambno ministrstvo nista dobili dovoljenja, da v tujini kupujeta orožje in strelivo z izključnim namenom nadaljnje preprodaje. Odobreno je bilo le omogočanje tranzita, ne pa, da bi slovenski organi ali zaposleni v slovenskih organih v tujini orožje kupovali, da bi ga nato prodajali na jug.

V to kategorijo – torej nabave v tujini z namenom nadaljnje preprodaje – gotovo sodi tud pošiljka, znana kot brniško orožje. Naj zgolj povzamem zgodbo: januarja 1992 v koprski luki pristane ladja Hel, ki poleg orožja za potrebe slovenskih organov pripelje še enormno količino drugega orožja, ki je pozneje prodano na jug. Ni nepomembno, da tudi v tem poslu pride do predaje gotovine, tokrat jo na obrambnem ministrstvu pridobijo od notranjega ministrstva, in sicer skupno 3,3 milijona ameriški dolarjev. Tudi ta gotovinski prihodek so na obrambnem ministrstvu pozabili knjižiti.

Vendar je ta epizoda orožarske koalicije relativno dobro preiskana. Bila je razčiščena, razen malenkosti, kot recimo, kam so poniknili dobri trije milijoni ameriških dolarjev.

Vendar vse kar se tiče brniškega letališča še vedno ni pojasnjeno. Zgolj nanizal bom nekatere podatke, ki so bili objavljeni v drugem delu knjige Kaj nam pa morete!

Tam lahko preberemo, da naj bi na Brnik Hasan Čengić orožje pripeljal kar dvakrat. Še pomembnejše pa se zdijo navedbe, da je letališče orožarski koaliciji očitno večkrat služilo kot nekakšna logistična baza. Poleg prej omenjenega znanega transporta, ko je v Luko Koper prispelo 46 zabojnikov, ki so bili pripeljani na Brnik, naj bi iz koprške luke na Brnik prispela še ena manjša pošiljka. Še bolj zanimiv pa je podatek o domnevno 18 transportih, ki naj bi na Brnik, kot vmesno postajo, s tovornjaki prispeli iz Avstrije. Šlo naj bi za konvoje po največ dva ali tri manjše tovornjake. Tudi to velja še doreči. Vse v korist vzpostavljanja pravno urejene demokratične Republike Slovenije.

VII. ZAKAJ JE POMEMBNO, DA TRGOVINO Z OROŽJEM RAZČISTIMO IN ZAPREMO?

V dokumentu Vlade Republike Slovenije, št. 881-00/2000-5 z dne 3. 8. 2000, ki je bil objavljen v knjigi Kaj nam pa morete! 2 lahko preberemo: *»... da je potrebno poudariti, da obstajajo podatki o stalnih interesih tujih obveščevalnih služb za trgovino z orožjem v Sloveniji oziroma preko nje. Te službe so spremljale (še spremljajo) in ugotavljale vsebino, akterje in poti trgovanja z orožjem. Tako tudi, po podatkih in ocenah naših obveščevalnih služb, pridobljene podatke nekatere države že koristijo, druge pa se na to pripravljajo. Končni cilj te dejavnosti lahko ima tudi politične posledice, poleg možnih posegov v politično integriteto.«* Iz navedenega gre sklepati, da druge države razpolagajo s podatki, ki bi jih – dokler trgovina z orožjem ostaja nerazčiščena – lahko uporabljali tudi proti posameznikom, ki v Sloveniji opravljajo javne funkcije. Vojno na Balkanu so temeljito spremljale obveščevalne službe vseh resnih držav. Kaj vse so zbrale? In kaj vse imajo o tistih, ki so se z orožarskimi posli pečali pri nas, zbrane kriminalne združbe, pri katerih so kupovali orožje, ki so ga prodajali naprej? Kdo vse torej lahko pritiska na nekatere, ki v slovenskem javnem in političnem življenju še vedno igrajo vidno vlogo?

Zato želimo, da se odprejo vsi tajni orožarski dokumenti. Tako se bomo lahko tudi na tem odboru na podlagi vsega znanega pogovarjali s tistimi, ki imajo o orožarskih poslih kaj povedati.

VIII. RAZLOGI ZA ZASTARANJE

Ker ne želim biti predolg, ne bom obnavljal znane zgodbe o tem, kako nobena od kazenskih ovadb, ki sta jih podali policija in vojaška obveščevalna služba, niso dobili epiloga na sodišču. Večina jih do sodišča ni niti prišla. In ne bom o Barbari Brezigar, ker njeno vlogo zelo dobro poznamo.

Naj na tem mestu omenim le ključno, kar so si privoščili v skupini tožilcev za posebne zadeve, ki jo je tedaj vodila navedena gospa. Policisti in vojaški obveščevalci so želeli pregledati enega od računov, odprtih v Avstriji, prek katerega so poslovali nekateri naši orožarji. Drago Kos je o tem zapisal: *»Napisali smo pobudo posebni skupini tožilcev, da naj preiskovalnemu sodniku pošlje predlog, da naj ta v okviru mednarodne pravne pomoči zahteva odprtje teh dveh računov. S tem bi prišli do imen tistih, ki so ju odprli, nanju polagali gotovino in tistih, ki so koristili sredstva z njiju. Bili smo prepričani, da nas samo kakšen dan loči od najpomembnejšega odkritja v preiskavi. Pa se ni zgodilo nič.. In smo ponovili predlog mi, ponovilo ga je tudi obrambno ministrstvo, pa spet in spet, tožilstvo pa nič, nobene reakcije, nobenega odgovora.«*

IX. KOMENTAR IZJAV NA ODBORU ZA NOTRANJO POLITIKO DNE 23. 3. 2011

Na odboru za notranjo politiko je 23. Marca dr. Gorenak ponovil izjavo obrambne ministrice dr. Ljubice Jelušič, ki je povedala nekako takole: *»Mislim, da bodo ti dokumenti še dolgo ostali tajni.«* Nakar se je dr. Gorenak vprašal, kaj torej želimo tisti, ki smo zahtevali sklic tiste seje. Danes vam povem jasno in glasno: Mi želimo prav nasprotno, želimo, da ti dokumenti niso več tajni.

Očitno menimo povsem nasprotno. V demokraciji je pač tako, da ima lahko vsak svoje mnenje in če dr. Jelušičeve ne bomo uspeli prepričati, da svoje mnenje spremeni, se bomo poslužili drugih demokratičnih poti – zakon u umiku zaupnosti iz vseh orožarskih tajnih orožarskih dokumentov je ena izmed njih.

Sicer pa: Prva zahteva po dostopu do informacij javnega značaja je bila vložena v času, ko je bil predsednik državnega zbora France Cukjati iz vaše SDS. Pa je bila gladko zavrnjena, ker da vsebuje tajne podatke, osebne podatke in podobno. Zakaj leta 2008 vaši ljudje te dokumentacije niso odprli? Zakaj so trdili, da zaradi varnosti države to ni mogoče. Zdaj, ko je javna velika večina te dokumentacije, pa vidimo, da državna varnost ni ogrožena prav nič bolj. Tako da, gospod Gorenak, pometite najprej pred lastnim pragom in se po tem šopirite s tem, da ste zares za umik zaupnosti.

Slišali smo tudi izjavo, da ne potrebujemo zagotovil tega odbora in da lahko sami umaknemo oznake tajnosti, kar naj bi po vaše prvi predlagal Janez Janša. Nič od tega ne drži. Jaz sam ne morem umakniti oznak zaupnosti z dokumentacije ministrstva za obrambo. Kot poslanec se lahko poslužim načinov, ki so v moji pristojnosti – in to sem tudi storil. In ne drži, da je umik oznak zaupnosti z dokumentov ministrstva za obrambo prvi predlagal Janez Janša. Ne. To so že pred leti storili novinarji. In kaj se je tedaj zgodilo? Ministrstvo za obrambo je zahtevo zavrnilo, češ da je dokumentacija razglašena za arhivsko gradivo in predana Arhivu RS ter zato nedostopna po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja. Isti odgovor sem od ministrstva za obrambo pred tednom dni dobil sam. In kaj je v teh dneh ugotovila informacijska pooblaščenka? Da vse kaže na to, da MORS gradiva ni predal arhivu, in da so se očitno lagali. Kaže, da so bili pripravljene storiti vse, le da bi gradivo še naprej ostalo tajno. A vse to se je dogajalo že v letu 2008. In zdaj je informacijska pooblaščenka obnovila postopke. Po uradni dolžnosti, ker je ugotovila, da so ji lagali.

Brez skrbi gospod Gorenak, tisti, ki nismo vpleteni v razne politične tokove in kombinacije, ki lahko neobremenjeno zremo v svet se bomo potrudili, da bo javna vsa dokumentacija! Ne le tisti en dokument, za katerega si očitno selektivno želi Janez Janša.

In mene osebno prav nič ne zanima, kdo je v preteklosti bil minister za obrambo. Mene v tem konkretnem primeru zanima le, kaj glede razjasnitve očitkov o trgovanju z orožjem počne trenutno vodstvo ministrstva.

Drži, kar navajate, da je predsedstvo RS odločilo, da se tudi z orožjem pomaga napadeni Hrvaški ter Bosni in Hercegovini. Res je in to je, kar želite slišati, da je predsedstvo oziroma svet obrambo pri predsedstvu, ki ga je tedaj vodil Milan Kučan, odobrilo izvajanje pomoči in to nalogo preneslo obema ministrstvom – notranjemu in obrambnemu. Prepričan sem, da lahko kot politik to odločitev ocenjujem in vrednotim. In sam menim, da je bilo pravilno in moralno, da je padla odločitev, da Hrvaški in Bosni kolikor je le mogoče pomagamo, da se ubranita pred velikosrbsko agresijo. Kot politik pa lahko tudi vrednotim način izvedbe te pomoči, torej delo, ki sta ga opravili notranje in obrambno ministrstvo. In prav ti sta svojo nalogo opravili porazno netransparentno. Državna organa, ki sta ju tedaj vodila Igor Bavčar in Janez Janša, sta to pomoč očitno izvajala zelo po domače. In kar je še huje – tako imenovana pomoč naenkrat ni bila več pomoč, temveč trgovina; trgovina z orožjem, v kateri so bile cene očitno oderuške.

Prejšnjič ste citirali dokument Urada predsednika RS z dne 6. januarja 1993. Kolikor vem, je dokument še vedno zaupen, tako da menim, da ste to, kar ste govorili, preprosto prebrali v drugem delu knjige Kaj nam pa morete! V dokumentu lahko preberemo, da so se navedenega dne pri predsedniku Kučanu zbrali dr. Janez Drnovšek, Herman Rigelnik, Janez Janša, Igor Bavčar in Dimitrij Rupel in govorili o prekinitvi izvajanja pomoči z orožjem. Predsedstvo, ki je pomoč odobrilo, je prenehalo obstajati, predsednik pa je imel drugačne, manjše pristojnosti in je za sprejem te odločitve sklical ves politični vrh.

Tedaj je bila sprejeta odločitev, da se dejavnost preneha. Vendar je bistveno tole: Predsedstvo je odobrilo le, da se pomaga tako, da se brezplačno ali odplačno pomaga z orožjem, ki je že v Sloveniji, in da se omogoča prevoz orožja prek Slovenije, vendar tistega, ki je že v lasti Hrvaške ali Bosne. Ni pa mi znano, da bi predsedstvo odobrilo, da posamezniki z obeh ministrstev v tujini kupujejo dodatno orožje in to le za to, da bi ga lahko prodajali naprej.

In ker smo glede tega dokumenta z dne 6. 1. 1993 slišali, citiram: *»Če boste iskali v dokumentih, da so zapisali, da je treba kupovati orožje in jim pomagati z orožjem, verjetno takega dokumenta ne boste našli, saj je bil embargo.«* Kako, da se pri predsedniku Kučanu pogovarjajo o orožju? Kako, da urad predsednika Kučana leta 1993 orožje imenuje orožje in ne paradižnik, kot gospod Gorenak pravi, da naj bi se zaradi embarga to počelo. In kako, da je ta dokument, v katerem se orožje naziva z orožjem, ohranjen. Pa še nekaj: gospodje, zbrani pri predsedniku Kučanu, so se res dogovorili, da se zaradi embarga javno ne govori o angažmaju slovenskih organov. Vendar ta odločitev ne predstavlja legitimacije tistim, ki so v letih, ki so sledila, lagali državnim organom, ki so njihove pole preiskovali. Poleg javnosti so očitno lagali tudi pristojnim inštitucijam!

Drži, da je na podlagi odločitve predsedstva obrambno ministrstvo leta 1992 izvajalo tudi pomoč pri urjenju vojakov BiH, kot je prejšnjič povedal g. Gorenak. Drži, da je odločitev predsedstva o pomoči podlaga za izvedbo urjenja dveh skupin vojske BiH, ki sta se urili v Svetlem Potoku. To je bilo urjenje v okviru nudenja pomoči.

Vendar ne pozabimo, da so očitno posamezniki z obrambnega ministrstva poleg tega urjenja izvedli še eno. Vendar tedaj niso urili vojakov uradne strukture neke države. Urili so pripadnike stranke HOS. In vsaj upam, da so to počeli posamezniki, ki so bili sicer zaposleni na obrambnem ministrstvu, da tega ni počela uradna struktura obrambnega ministrstva! Zakaj?! Ker ne gre za uradno enoto neke države.

Šlo je za zasebno, strankarsko vojsko Dobroslava Parage. Da bo jasno: Na slovenskem ozemlju so delavci obrambnega ministrstva očitno urili paravojaško enoto. Po vojnem pravu pa je to vojni zločin, ki ne zastara. Pa še nekaj: urjenje paravojske Dobroslava Parage je bilo izvedeno v drugi polovici julija 1991. Predsedstvo je pomoč Hrvaški odobrilo šele 26. avgusta 1991. Urjenje te paravojaške enote se torej nikakor ni moglo odvijati na podlagi sklepa predsedstva.

Pokomentirati velja tudi besede dr. Gorenaka, ki je povedal: *»Si kdo predstavlja, da bi vzeli transakcijski račun tega in tega proizvajalca teh in teh pušk, pa bi šel zastopnik obrambnega ali notranjega ministrstva tja pa rekel, kupimo tisoč komadov ...«* Moj komentar je tukaj lahko naslednji: Iz dokumentacije, ki je že javna, je razvidno, da so proizvajalci embargo spoštovali – denimo proizvajalec pištol bareta le-teh v nekem trenutku ni želel prodati slovenski policiji. Gospod Gorenak, tisti, ki jih tako zagovarjate, niso poslovali z uradnimi proizvajalci. Ko je bila Slovenija že samostojna so poslovali s kriminalnimi združbami. In ti mafijci še vedno imajo vse te podatke. A da se vrnem na kovčke in transakcijske račune, o čemer ste govorili in rekli: *»Ja, seveda so morali kufer vzeti pa tja iti! Normalno, da so morali to narediti.«* Sprašujem se, zakaj je vam to tako normalno? Zakaj so morali uporabljati bančne račune tujih bank? Zakaj je bilo treba poslovati na primer prek avstrijskih bank? Zakaj so nesli kovček v Avstrijo, denar tam položili na račun in ga nakazali od tam? Zakaj gotovine niso položili na račun v Ljubljanski banki. Tudi z računa v Ljubljani bi denar lahko nakazali na ta avstrijski račun in ga od tam nakazali še kam. Zakaj je bilo potrebno zaobiti slovenski finančni sistem? Zakaj so se skrivali pred lastno državo? Zakaj so lahko vedeli Avstrijci?

Vprašanj je mnogo. In nanje bo potrebno dobiti odgovore. Odprtje vseh tajnih arhivov in vseh tajnih dokumentov o trgovini z orožjem je neizpodbitno potrebno, da to zgodbo enkrat za vselej zapremo na politični ravni. Naj bo javno vse, da si bodo državljanke in državljani sami lahko ustvarili sliko in izrekli sodbo.